

Szanowni Przedsiębiorcy

Informujemy, że w ramach ochrony zdrowia pracowników na równi z substancjami o działaniu rakotwórczym i mutagennym zaliczono substancje o działaniu **reprotoksycznym**. W § 2 pkt 3-5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. 2024 poz. 1126) [Dz.U. 2024 poz. 1126](#) podano definicję tych substancji:

"3) substancja o działaniu reprotoksycznym - substancję chemiczną lub mieszaninę, która spełnia kryteria klasyfikacji jako działająca szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia nr 1272/2008;

4) nieprogowa substancja reprotoksyczna - substancję reprotoksyczną, dla której nie istnieje bezpieczny poziom narażenia zdrowia pracowników i którą określono jako taką w przepisach wydanych na podstawie [art. 228 § 3](#) ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, zwanej dalej "Kodeksem pracy";

5) progowa substancja reprotoksyczna - substancję reprotoksyczną, dla której istnieje bezpieczny poziom narażenia, poniżej którego nie występuje zagrożenie dla zdrowia pracowników, i którą określono jako taką w przepisach wydanych na podstawie [art. 228 § 3](#) Kodeksu pracy."

Wśród substancji reprotoksycznych wyróżniamy:

- Kategorię 1 (Repr. 1A i Repr. 1B) – substancje działające szkodliwie na rozrodczość u ludzi, lub co do których istnieje domniemanie, że działają szkodliwie na rozrodczość u ludzi;
- Kategorię 2 (Repr. 2) - substancje co do których podejrzewa się, że działają szkodliwie na rozrodczość u ludzi;
- Kategorię LACT (Lact.) – substancje mające wpływ na laktację lub oddziaływanie szkodliwe na dzieci karmione piersią.

Substancje reprotoksyczne są klasyfikowane na podstawie kryteriów określonych w rozporządzeniu CLP (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008 ze zm.). ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/2023-12-01>

SUBSTANCJE REPROTOKSYCZNE				
Kategoria	Repr. 1A	Repr. 1B	Repr. 2	Lact.
Piktogram				BRAK
Hasło ostrzegawcze	Niebezpieczeństwo		Uwaga	BRAK
Zwrot określający zagrożenie	H360, H360FD, H360D, H360F, H360Df, H360Fd		H361, H361fd, H361d, H361f	H362
Zwrot określający środki ostrożności	P201, P202, P280, P308+P313, P405, P501			P201, P260, P263, P264, P270 P308 + P313

Zwroty określające zagrożenie dotyczące substancji reprotoksycznych to: H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362.

Informujemy, że w związku z powyższym z dniem:

29.06.2024 roku weszła w życie zmiana w ustawie Kodeks pracy w zakresie art. 222 § 1-2 ujmująca substancje reprotoksyczne (tj. Dz.U. 2023 poz. 1465 ze zm.) [Dz.U. 2023 poz. 1465](#)

28.07.2024 roku weszło w życie **NOWE** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. 2024 poz. 1126) [Dz.U. 2024 poz. 1126](#)

Istotne zmiany dotyczą m.in.

- ujęcia w rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami reprotoksycznym,
- ujęcia w rejestry pracowników, którzy wykonują ww. prace,
- obowiązków nałożonych na pracodawcę (§ 5, § 11, § 12), w tym dotyczący informowania pracownika, przed powierzeniem pracy z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami lub procesami technologicznymi o działaniu *rakotwórczym*, mutagennym lub reprotoksycznym, w przypadku których ustalono wartość dopuszczalnego stężenia określonych substancji w materiale biologicznym, o konieczności przeprowadzania kontroli jego zdrowia związanej z tymi wartościami dopuszczalnymi,
- wprowadzenia systemów zamkniętych (§ 4 pkt 2-4),
- określania poziomu narażenia w ocenie ryzyka zawodowego (§ 4 pkt 5),
- wprowadzenia dodatkowego podziału pracowników wykazywanych w rejestrze prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu *rakotwórczym*, mutagennym lub neurotoksycznym (§ 6 pkt 4),
- określenia, kogo uznaje się za pracownika zatrudnionego przy pracach w stężeniach do 0,1 (włącznie) wartości NDS
- **WAŻNE:** zmienił się wzór sprawozdania rocznego, który zamieszczony został w załączniku 2. Za rok 2024 dane należy przesyłać z wykorzystaniem nowego wzoru.

28.07.2024 roku weszła w życie zmiana w rozporządzeniu w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w zakresie § 4, § 6, § 7 (tj. Dz.U. 2023 poz. 419 ze zm.) [Dz.U. 2023 poz. 419](#) Pomiary czynników reprotoksycznych należy wykonywać co 3 lub 6 miesięcy w zależności od uzyskanego wyniku i ich liczby.

Przypominamy, że przy pracach z substancjami / mieszaninami reprotoksycznymi (tak jak i rakotwórczymi i mutagennymi) nie wolno zatrudniać kobiet w ciąży, kobiet karmiących dziecko piersią oraz młodocianych. Ograniczenia te wynikają z:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią. (Dz.U. 2017 poz. 796 z póź. zm.) [Dz.U. 2017 poz. 796](#)
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz.U. 2023 poz. 1240) [Dz.U. 2023 poz. 1240](#)